

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Biserici de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf. Max Augenthal & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o coloană 6 cr. și 39 cr. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarif și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I:
Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

A N U L I X X I .

Nr. 88.

Brașov, Mercuri 22 Aprilie (4 Mai)

1898.

Din imperiul „neprobabilităților“.

Revenim astăzi la evenimentele din parlamentul austriac, nu numai fiindcă aici e cheia situațiunii de față înăuntrul monarhiei, ci și fiindcă se tractează de cestiuni, cari ating nu numai pe frații noștri bucovineni, dar trebuie să ne intereseze în mare grad și pe noi, cei de sub oblăduirea unghurească.

Am arătat, cât de încredut au început a pași érași partidele germane din cameră și cum amenință de nou estremii din sinul lor.

Förte mult a contribuit la acest nou avânt al opoziției germane împrejurarea, că într'una din ședințele săptămânei trecute majoritatea din parlament a suferit o înfrângere la votarea asupra unei propunerii, care cerea, ca acușațiunea contra fostului ministru-președinte Badeni să fiă predată unei comisii de 36 de membri. Toți așteptau, ca această propunere să fiă respinsă. Spre mirarea generală însă propunerea a fost primită cu 8 voturi majoritate.

Acastă neașteptată majorizare a partidelor autonomiste s'a putut explica numai prin faptul, că partida catolică germană, care face parte din majoritate, s'a abținut dela votare, depărtându-se din camera membrilor ei înainte de a se pune propunerea la vot. Dér pe lângă cei din partidul catolic, au mai lipsit și patru membri ai clubului român, așa că din acest club numai vice-președintele camerei, Lupul, a luat parte la votare.

Împrejurarea această a dat ocaziune unor foi germane și polone de a vorbi de o deserțiune a Românilor din rândurile majorității autonomiste, cari foi au și atacat pe mareșalul țării Lupul pentru-că s'ar fi desbinat de soții săi din club, și l'au somat să se retragă din postul de vice-președinte al camerei, ne mai având încrederea clubului său etc.

Confrații noștri dela „Patria“

din Cernăuți se ocupă în numărul cel mai nou al acestei foi, ce l'am primit azi, cu această intrigă îndreptată în contra clubului român bucovinen. Ei ne spun, că dintre deputații bucovineni, afară de d-l Lupul, a mai fost numai unul în Viena, d-l Turcan, care însă a fost împiedecat a lua parte la ședință, ér ceilalți, br. Hurmuzache, Dr. Popovici și br. Vasilco erau reținuți acasă în Bucovina prin afaceri urgente. Nu este permis deci — dice „Patria“ — a trage nici o consecență din această împrejurare asupra atitudinii lor politice; și pune în vedere, că clubul român va desmînți toate combinațiunile réutacióse și va liniști spiritele printr'un comunicat oficial.

Firesce, că s'a resimțit mult în rândurile partidelor autonomiste amintita înfrângere, deși nu se scie încă ce va dice acea comisiune alésă și deși, chiar în cazul cel mai réu, că ar ridica acușațiunea contra fostului ministru Badeni — acesta nu va putea isbuti, fiindcă se cere pentru ea o majoritate de două treimi. Dér faptul în sine, că autonomiștii au fost majorizați într'o cestiune atât de importantă, trebuie să fiă pentru ei cu atât mai supérator, cu cât mai mare este bucuria Germanilor, cari, se'nțelege, se si lesc a exploata acel succes cu prisos.

Se mai nasce însă și întrebarea, decă Dipauli cu ai săi din partida poporală catolică nu vor mai deserta și altă-dată, compromițend astfel poziția majorității în genere.

În puține zile se va vedé și din modul cum se va rezolva cestiunea alegerii unei comisii proiectate a limbilor, decă atitudinea din ședința memorată a partidei catolice va avé și alte consecențe privitor la legăturile ei de până acum cu partidele autonomiste.

Póte să urmeze încă și alte surprize, căci la ce nu ne-am puté aștepta în această împérăția numită a „neprobabilităților“.

Sinodul eparchial aradan.

-- Raport special al „Gazetei Transilvaniei“.

Arad, 18 (30) Aprilie 1898.

În Ședința III a Sinodului eparchial, ținută la 14 (26) Aprilie 1898 la órele 10 a. m., se continuă raportul comisiei bisericesci și, la propunerea comisiei, în considerarea faptului, că în anul trecut au încurs însemnate dăruii spre scopuri bisericesci, între cari din parte-mi amintesc aici dăruierea făcută de d-nul avocat Em. Ungurian în sumă de 200 fl. pentru înființarea unui fond de ajutorare al elevilor dela institutul teolog. ped. din Arad, — Sinodul decide: a-se induce toate dăruiile cu numele donatorilor în protocol și ia cu bucurie la cunoștință expresiunea sentimentului de pietate și evlavie religioasă a credincioșilor, arătată prin darurile numeroase și valoroase spre scopuri bisericesci.

Urméză raportul comisiei școlare, care prin raportul ei Paul Rotariu, cu privire la raportul senatului școlar din Arad arată, că s'au luat dispozițiunile de lipsă pentru creșterea în numărul trebuincios al personalului învățătoresc; că a controlat prin inspectorii școlari mersul învățământului, ca învățătorii să se îndeplinescă cu acurateță datorințele lor; mai departe, că a îngrijit ca stațiunile învățătoresci devenite vacante să se îndeplinescă prin concurs, precum și peste tot ca școlile să funcționeze regulat. — Sinodul ia aceste date la cunoștință.

Cu privire la salarisarea învățătorilor consistoriul arată, că a luat dispozițiunile de lipsă, ca salariile învățătoresci să se deplinescă și în comunele sêrace până la minimul prescriș de lege și acelea să se plătescă regulat. Nu i-a succes însă în toate casurile, și deci Sinodul la propunerea comisiei a luat concludul, ca consistoriul să stăruiască, ca comunele bisericesci să ridice în tot locul salariile învățătoresci la minimul prescriș de lege, ér la casuri de extremă necesitate să recurgă cu ajutor spre acest scop și din fondurile diecesane; tot ast-fel a decis Sinodul și cu privire la quinquenalele învățatoresci, și anume, ca consistoriul să continue a îngriji, ca quin-

quenalele în fiă-care parochie să se inducă de timpuriu în bugetul parochiilor.

Sinodul ia mai departe la cunoștință, că consistoriul a îngrijit, ca elevii de confesiunea noastră, cari studiază la școlile streine, să fiă instruați în învățământul religiunii, și din datele arătate se vede, că în 14 localități, mai mult séu mai puțin centrale, studiază tineri de ai noștri la institute streine 1027, și anume în școlile medii 454, în școlile elementare 439 și în școlile pentru învățaceii de meserii 134. De asemenea, în institutul pedagogic-diecesan din Arad, organizat cu 4 cursuri, c'un curs de pregătire și o școlă elementară de aplicațiune, au fost înscriși în decursul anului trecut 143 de elevi, în cursul de pregătire 34, în școlă de aplicațiune 59 de elevi, dintre cari 64 elevi au fost provéduti cu locuință și vipt în almuene, 16 au fost provéduti cu vipt gratuit, ér cu taxa redusă 5. Pe lângă taxa de 60 fl. la an au fost provéduti cu locuință și vipt 53 elevi. Esamenul de cualificațiune învățătorescă l'au depus cu succes 28 elevi absolvenți ai institutului teol.-ped. din Arad. În școlă diecesană de fetețe au frecventat prelegerile 44 eleve, între cari 20 se pregătesc pentru cariera învățătorescă.

Cu privire la împrejurarea arătată de consistoriu, că în decursul an. școl. trecut în protopresbiteratul Kadnei s'au înființat mai multe școlile de stat în comune unde avem și noi școlile noastre confesionale — Sinodul luând la cunoștință pașii întreprinși de consistoriu pentru susținerea școlilor confesionale românesci în acele comune, precum și împrejurarea, că poporul nostru din acele comune ține la școlile confesionale și la creșterea religioasă a tinerimei prin aceste școlile, aviséză consistoriul a procede și mai departe la ridicarea și întărirea școlilor noastre confesionale.

Numărul școlilor conf. române pe teritoriul aparținător la jurisdicțiunea consistoriului din Arad e de 425, în cari funcționează 327 învățători aplicați în mod definitiv, ér 28 în mod provisoriu. Învățătorese în funcțiune sunt 29. Numărul elevilor, cari au fost deobligați a cerceta școlă quoti-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Scrisori din Italia.

Nenumitei prietene.

Dela Lipsca la Milano.

(Urmare.)

Despre drumul dela Lucerna la Milano se spun atâtea minunății, încât vei da nedumerită din cap la exclamația mea: „Să mă ferescă Dumneșeu de a-l mai face odată!“

Ai însă puținică răbdare și te voiți dumeri îndată. Inchipuesce-ți, că plec și eu cu cele mai mari așteptări și că, în loc să vedé toate năsdărăniile însemnate în Baedeker, nimeresc o cétă, de să-ți fie témă, că rótele trenului vor pierde șinele. Dér atâtea nu-i destul. Ninge și ninge din gros, așa că zăpada zace de un metru, ér fulgii cad așa de deși, încât chiar și în locurile unde nu-i așa cétă, nu poți vedé la 3 pași. Vrei să deschizi ferestra, ca să scapi de geamul aburit și te pomenesci de-odată cu conductorul la spate, care te previne,

că ajungi într'un mic tunel. Și „micul“ tunel, ce se repetă tot din 10 în 10 minute, e de doi kilometri și jumătate.

Te-ai mai împăca încă cu sórtea, de a-i avé vre-un tovarăș de drum mai de dai dómne. Dér trenul e schimbat într'un balamuc. În fiă-care cupeu sunt câte-va părechii de insurăței, cari își încep călătoria de nuntă. Pe ferestră nu te poți uita și ești condamnat să-i veđi mereu pe ei, rîdend și glumind, ca și când n'ar trece prin Alpii acoperiți de nori.

De și-ai fi scris scrisórea asta îndată după acea cétorie, a-și fi putut să-ți însir multe observații interesante, ce le-am făcut cu insurăței. Acestea imi aduc aminte numai de câte-va părechii.

La Lucerna mă suisem într'un cupeu mic, pentru nefumători, cređend, că voiți fi singur și mă voiți puté muta dela o ferestră la alta după plac. Aflai numai un singur pasager. După „Berliner Tageblatt“, în care cetia, și după „Tmoien!“-ul cu care mă resalută fără să-și ridice privirea de pe șire, veđui îndată, că am de-a face cu un Berlines și ast-fel am abđis de ori-ce plan

de a începe vorba cu el. Cred, că sci pentru-ce, căci cunosc póte pe „Berlinesul rétácitor“. Mă uitam pe ferestră, când în monumentul din urmă înaintea plecării trenului auđii un nou „Tmoien“. M'am întors. Cu acest salut pentru toate anotimpurile și pentru toate órele zilei salutase vecinul meu pe doi insurăței, cari se urcau roșii și gáfăind cu o mulțime de cutii în mână.

Era o păreche interesantă. El se vedea din primul moment, că era un om trăit în lume și totuși cu tînăra-i nevastă nu scia de loc să se póte. De câte-ori îi spunea câte-o vorbă... dulce ca glicerina, se înroșia, ca și când și-ar fi adus aminte, că vorba această a mai folosit-o de atâtea-ori înainte, fără să-și dea atunci sêma, ce însemneză. Ér ea îl asculta pierdută, privindu-l cu ochii vecinic umeđi și nespunend nici un cuvânt. O găsescuță sentimentală. Numai câte-odată deschidea gura, pe care se întipărise un suris dulceag, acel suris atât de nesuferit pentru-ca să întrebe: „Ce va fi făcend mama acuma!“ Ér el îi spunea ce-i trecea prin minte și

sucea iute vorba. Sêrmanul! Pentru el acest cuvânt mai avea un apendice, el se numia: „mama sócră“. Când réușia să vorbescă cu totul de alte lucruri, éráși se pomenea cu câte un: „Numai ceva imi mai lipsește, pentru-ca să fiu pe deplin fericită!“

„Ce, puile?“

„S'o am pe mama cu mine!“

Și pe el îl prindeau toate nădușelile, și mormăia câte ce-va. neînțeles.

Mai ales mormăitul asta mă infuria. Vorbiau tot șoptind și ast-fel mă făcea fără voiă să-mi întetesc auđul tot mai mult. În zadar căutam să mi îndrept atențiunea într'altă parte, monotonul și infundatul timbru al șóptelilor mă făcea să-i ascult éráși.

De-odată începú și ea să vorbescă. Și spunea, spunea mereu. Soi de ce vorbea? Despre toaletele ei. După un sfert de cés îi sciam tótă garderoba de-arostul. Ér el asculta și zímbia.

Atunci m'am convins, că iubirea nu e numai órbă, ci și surdă. De-ar fi fost cel puțin surdo-mut! După ce trecurăm tunelul Gotthard,

diană și de repetițiune, a fost de 52,820, dintre aceștia au frecventat școala regulat 38,098, prin urmare frecvența s'a ameliorat anul trecut și s'a ridicat la suma de aproape 80 de procente. — Sinodul ia aceste date la cunoștință.

Din raportul senatului scolar din Oradea-mare se constată, că pe teritoriul acestui consistoriu sunt 240 școli, în cari au funcționat 226 de învățători, ér 14 stațiuni au fost vacante. Dintre învățătorii în funcțiune 78 au fost aplicați în mod definitiv, ér 148 provisoriu. Numărul pruncilor obligați la școala cotidiană a fost 19,646. Dintre aceștia au frecventat școala 11,295. Cifra frecvenței variază pe teritoriul acestui consistoriu între 55 și 60 de procente. — Sinodul ia aceste date la cunoștință.

Raportorul.

Răsboiul ispano-american.

Bombardarea fortului Cienfuego.

Cu data de 1 Maiu se telegrafază din Madrid, că o naie americană a tras cu ghiulele asupra fortului, ce se află la intrarea din portul Cienfuego. Trei baterii de tunuri spanice au silit naia americană să se retragă. Naiele spaniole n'au suferit decât pagube neînsemnate. Alte năi americane amenințau țermul mării lângă Mariel. Spaniolii au trimis trupe de apărare.

Tot din Madrid se depeșeză, că flota americană staționează încă dinaintea Havannei.

Situația pe insulele Filipine.

Comandantul spaniol din insulele Filipine a făcut raport la Madrid, că față cu inamicul a luat toate măsurile necesare de apărare. Spre scopul acesta a dispus, ca câte-va năi să ancorizeze înaintea Cavitei.

„The Journal“ primesce din Hong-Kong scirea, că lângă Manila s'ar fi dat la 1 Maiu o bătălie navală înverșunată și că Americanii ar fi raportat victoria. Asupra acestei bătălii navale o telegramă din Londra anunță, că atacul l'ar fi făcut două corăbii americane și că 500 de omeni ar fi perit. O parte a flotei spaniole ar fi fost distrusă și pierderile sale s'ar urca la 2000 de omeni. Dér atât „Agenția Reuter“, cât și informațiile venite din New-York dic, că nu se scie încă nimic pozitiv despre această bătălie.

Capturarea unei corăbii spaniole.

Din Key-West se anunță cu data de 1 Maiu, că torpilorul „Forte“ a capturat Sâmbătă o corăbie spaniolă, care încerca să intre în portul Havanna.

1200 de Cubanî — după cum se anunță tot de-acolo — cari au venit din America armați și echipați, vor pleca îndată la Cuba. Lor li-se vor alătura și alții mai târziu.

Europa și Statele-Unite.

Din Paris se anunță, că ambasadorul german la Washington a făcut împreună cu ambasadorii celorlalte puteri reprezentanții în contra sporirii taxei de tonagiu. Senatul din Washington a decis să asculte mai întâi pe reprezentanții societăților de navigațiune straine.

Autoritățile maritime din Barcelona au împiedecat intrarea în port a unei corăbii americane. N'au voit s'o captureze din respect pentru dreptul internațional, deși era încărcată cu cărbuni. Corabia și-a continuat drumul la Marsilia.

Bombardarea forturilor cubane.

O telegramă din Washington anunță, că Mak Kinley a dat ordin să se bombardeze toate porturile cubane, inclusiv Havanna. Sampson se laudă, că fortul havanez va fi dărâmat într'o jumătate de ces.

Spaniolii din Havanna se pregătesc la o luptă serioasă. Firmele mari de tutun din Londra au primit telegrame, că toate fabricile de țigări din Havanna sunt închise și mare parte a lucrătorilor stau sub arme.

Aici e de interes a se arăta situația armatelor americane. Mobilizarea, după cum se asigură din toate părțile, merge foarte încet. Pe erl se spera, că cei 125,000 voluntari acordați de Congres, vor pute fi înarmați și echipați. Ei vor fi împărțiți în trei corpuri, comandate de generalii Dodge, Wilson și Wheeler.

Ministeriul de răsboi din Washington e cam stângaci în apucăturile lui, din care cauză opinia publică americană e serios îngrijată. Cinci state, cari n'au nici un fel de artilerie, au primit ordin să dea 14 baterii, pe când 26 state, cari posed 51 baterii, nu sunt obligate a da nici una. Statul New-York are cea mai bună cavalerie și artilerie, și totuși numai jumătate este convocată.

Până la sfârșitul săptămânei trecute s'au mobilizat numai 18,000 de omeni trupe regulate, și lipsa e de 60,000.

Americanii nutresc temerea, ca nu cumva Key-West să fi primul punct de atac al flotei spaniole.

Ilustrarea situației.

Din comitatul Hunedórei ni-se comunică un cas, ce s'a întâmplat înainte cu câte-va zile și care ilustrează într'un mod nu se poate mai nimerit starea de lucruri creată de sistemul de volnicii.

In 30 Aprilie fisolgăbirul cercului Deva, Csulay Lajos, se afla în gara stațiunii Simeria (Piski) în drum spre casă. Preumblându-se pe peron zări un gendarm, care era tocmai în serviciu.

Fisolgăbirul se apropie de gendarm și, conscient de poziția sa ca prim funcționar administrativ din cerc, cu condescen-

dența unui superior întreabă pe gendarm cum îl cheamă?

Gendarmul, măsurând cu privirea sa de sus până jos pe fisolgăbiru, îl întreabă la rândul său răsbit: Mi kőze hozzá? (Ce te privește pe d-ta?)

Fisolgăbirul, surprins și genat totodată de grosolănia gendarmului și vedând, că publicul din jur privește cu mirare la această scenă așteptând ce o să urmeze, ăise în ton energic către gendarm, că densusul are drept să-l întrebe cum îl cheamă și să-l facă responsabil de aerul arogant, ce a îndrăznit să-l ia față cu el gendarmul.

Atunci gendarmul, luând poziția și răsbitu-se din nou către fisolgăbiru, îi strigă furios: „Fogja be a száját, mert küllőnben rőgtőn letartoztatom“ (Ține-ți gura, căci la din contră imediat te dețin).

Își pōte chipul orl și cine în ce poziția se afla fisolgăbirul, când gendarmul și după-ce îi descoperise, că densusul e fisolgăbirul cercului, n'a încetat cu grobianitățile sale și cu amenințările, că-l va deține.

In mijlocul ilarității publicului adunat în jurul lor, funcționarul fū nevoit să se urce în tren și să grăbescă acasă, ca apoi de-acolo să facă pașii oficioși în contra gendarmului atât de încrețut.

Așa-déră — continuă corespondentul nostru — am ajuns și acele zile, când puterea dată gendarmilor începe a-se întorce și față de cei-ce li-au dat-o și au contribuit să li-se dea.

A avut totă dreptatea Maghiarul, care a scris în „Egyetértés“ Nr. 106 și ale căruia observări le a comentat „Gazeta Transilvaniei“, că adl mâne înși-și Maghiarii vor avé sōrtea Nemaghiarilor persecutați, — căci étă acum gendarmii nici pe fisolgăbirul din cercul lor nu-l mai cruță, ci stau să-l dețină, așa de mult i-a cuprins furia de deținere.

O adunare populară oprită.

Pe ziua de 1 Maiu a fost convocată în Hajdu-Bőszőmeny o adunare populară kossuthistă cu scop de a lua poziția în cestiunea teritoriului vamal independent și a băncii naționale unguresc. La această adunare a fost invitată și partida independentă în frunte cu Francisc Kossuth. Ministrul de interne însă a oprit ținerea adunării.

Faptul acesta a dat prilej la o mică discuția în ședința de Sâmbătă a dietei. Francisc Kossuth adepă a interelat pe ministrul de interne Perczel asupra opririi adunării. In motivarea interelatului sale, corifeul kossuthiștilor ăise, că nu cunōsce lege, care ar da drept ministrului de a opri o adunare cu caracter absolut constituțional.

Ministrul de interne Perczel a răspuns lui Fr. Kossuth, că Duminecă fiind 1 Mai, care este „ziua cea mare a socialiștilor“,

a oprit adunarea pe basa unei ordonanțe a guvernului, care interdice în această ținerea orl-cărei adunări populare, ca astfel să se prevină agitațiunilor socialiste. Ținerea de adunări populare în 1 Maiu ar avé urmări neplăcute, și guvernul void să fiă consecuent n'a putut să permită nici kossuthiștilor adunarea dela Bőszőmeny.

Francisc Kossuth replicând ministrului ăise, că nu pōte lua la cunoștință răspunsul acestuia. mai ales, că adunări populare de felul acesta nu se pot ține decât Dumineca, când poporul pe care-l interesează ast fel de cestiuni, nu e împiedecat prin lucrul câmpului. Afară de acesta cestiunea teritoriului vamal independent și a băncii naționale independente unguresc constituie adl una din cele mai grave cestiuni, ce trebuie să preocupe pe toți Ungurii. De-altmintrelea, sfișiș interelatului, fiind vorba aici despre dreptul general de intrunire, nu putem să nu protestăm energic contra măsurii guvernului, prin care se calcă în picioare un drept cardinal al cetățenilor statului.

Socialiștii și 1 Maiu.

Ziua de 1 Maiu, „ziua cea mare a socialiștilor“ cum a numit-o ministrul Perczel, a trecut destul de liniștit. In Budapeșta socialiștii n'au făcut de rândul acesta șgomot mare, ca in alți ani. Ori-ce fel de adunări și grupări pe strade au fost oprite. Cu toate acestea le-au succes socialiștilor a arangea micl intruniri și excursiuni, în cari vorbitorii lor au esplicat însemnătatea țilei de 1 Maiu.

N'a fost însă așa în provincie. In comuna Boka din comitatul Torontalului socialiștii au voit să serbeze amintirea țilei printr'un conduct numeros, purtând în frunte flamure roșii. Gendarmeria însă a intervenit și a provocat pe cei adunați să se imprăscie. Socialiștii însă s'au opus, ba începură să fiă provocatori. In urma acesta un conflict s'a produs între ei și gendarmeria, care a descărcat armele. Glōnțele gendarmilor au culcat la pământ trei dintre ei, cari au și murit, ér opt au fost răniți. O mare agitația și turburare s'a născut în comună, așa că a trebuit să se trimită la față locului o companie de infanterie din Beccherecul-mare.

In Oradea-mare încă au fost turburări socialiste. Socialiștii au ținut aici și o adunare numărōsă sub conducerea lui Kohn Lipot, care numai c'o țile înainte fusese achitat de tribunalul de acolo. Poliția intervenind, a imprăsciat adunarea și a arestat pe Kohn.

In Austria mișcarea socialistă în acea țile a fost cevaș mai bine arangeată și succésă. In Viena s'au ținut nu mai puțin ca 50 de adunări, cari s'au pronunțat pentru introducerea sufragiului universal și pentru 8 ore de muncă în țile. După amiazi o masă colosală de 80,000 a manifestat pe Pratersteru, unde coriferii socialiști au ținut discursuri fulminante; 500 de polițiști erau recuirați pentru susținerea ordinei. Nu s'a întâmplat însă nici un incident.

Și în Praga s'au făcut manifestații arangeate de partida social-democrată.

In streinătate serbarea țilei a decurs destul de liniștit.

SCIRILE ȚILEI.

— 21 Aprilie v.

„Liga maghiară“ va înființa Dumineca viitoare o filială și în Baia de Criș. „Patrioții“ din Baia, în invitarea la adunarea de constituire, dic, că vor și ei să sprijinească „nobilă“ activitate a Ligei, care tinde la „înființarea unității sociale“ și la „pacnicul trairi cu naționalitățile“. Cu alte cuvinte: „impăcarea“ naționalităților prin contopirea său maghiarisarea lor.

Orașul Strigoniu sub tutelă. Ministrul unguresc de interne a provocat pe fișpanul comitatului Strigoniu, să-i facă raport motivat asupra întrebării, decă n'ar trebui, ca orașul Strigoniu să fiă pus sub tutelă? Administrația orașului de câțiva ani încōce este atât de defectuōsă și superficială, încât

vremea se mai muia și în loc de ninsōre aveam plōie. Observând, că însurăței ar voi să privească pe ferestra mea, prin care începuseră să se distingă conturi de munți prin ceta, mă sculai și oferii locul dōmnei.

Drept mulțumită îmi aruncă dumnealui o privire, de credeam, că vré să mă mănânce. „Denn nisch!“ i-am spus răsbit în dialectul lor Dresden, și dând din umeri am ședut érăși.

Spre norocirea mea ajunserăm la Lugano. Biletul meu se sfirșia aici, căci plānuisem să petrec câte-va țile la admirabilele lacuri. Dér era atât de frig, încât mi-am scos îndată un bilet nou până la Milano. Folosii și cele câte-va minute libere, ce mi mai rămaseră, și mă mutai într'un cupeu mare pentru fumători.

Dér scăpai de plōie și dēdui de lac. Și se nu cređi, că asta vré să dică, că a încetat plōia și am ajuns la Lago Maggiore, oi trebuie tradusă așa: am scăpat de o păreche și am dat de 5 părechi de însurăței! Nu esagerez. Cinci părechi în cap!

Intre ele erau și doi Englesi, unul mai pocit ca celalalt și amēdoi mai bătrānei. El era însă grozav de amoresat de

ea și făcea ce făcea și se apleca la urechia ei. Cređi însă, că-i șoptea ceva? Aș! Odată am vedut urmele dinților lui pe scoica urechii ei. Dér Englesōica tot Englesōică rămāne, și dela început până la sfirșit păstra aceeași nutră lungărețā și sēcā. Ade-se-orl el îi stringea mână într'ale lui, de îmi venia mie să țip. Ér ea? Sunt convins, că ar fi putut prinde în clipa aceea cu cealaltă mână musce pe geam!

Lângă mine ședeau doi însurăței tineri, amēdoi frumoși și sburdalnicl. De câte-orl se apleca Englesul spre urechia nevastă-si, vecinā-mea îi dēdea câte-un cot bărbătelului și rīdea de-țil era mai mare dragul să o ascultl.

Totuși preferii să-mi schimb locul și să mă așed în fața a doi bătrāni, căci în tot cupeul numai moșneagul și băbuța nu păreau a face călătorie de nuntă. Dér a nu fi însurățel se vede, că trecea de rușine în trenul acesta, căci întâia vorbă, ce o rosti baba, fū: „Ți mai aduci aminte când eram și noi așa de tineri?“

Asta era prea mult.

Aprinsei o țigară și suflai tot fumul

în nasul celor ce făceau călătorie nunții de aur, până îi izgonii în altă parte.

Când am ajuns la Milano făcui trei cruci.

„Cameriere ho fame!“

„La tavola rotonda è pronta, Signore!“

Și grăbit coborii în restaurant să mănânc, ca să mă pot culca cât mai de vreme.

La table d'hôte lângă cine cređi, că m'am nimerit?

In fața mea ștetea înamoratul Engles, ér la drēpta-mi ghețōsa-i păreche! Ca umbra lui Banquo pe Macbeth, așa-znē persecutau.

Căutai însă să mănânc liniștit și îmi inghiții necazul în cēțiva pahare de chianti.

De-odată simții pe piciorul meu drept talpa unei ghețe.

Asta era culmea. Tare, ca să audă masa întrēgă, mă adresai către Engles: „Ați greșit adresă, Domnule. Piciorul nevastei d-tale e ceva mai la drēpta!“

Și astfel și-a răsbnat pe tot drumul: Aprilie, 1898. Seztil.

ministrul vede pericolitate interesele publicului, din care cauză află necesară aplicarea de măsuri excepționale. Rescriptul ministrului a produs mare senzație în întreg comitatul.

Fomete în Italia. Din Roma se anunță, că în comunele Palo, Bitonto și Modugno, cum și în Bari s'au întâmplat mari turburări din cauza scumpirei pâinei. În Modugno poliția a recurs la arme, vârsându-se și sânge.

Bani găsiți. S'a găsit în oraș o sumă mai mare de bani, cari au fost perduți de cineva. Bani sunt depuși la poliția din loc, de unde cel ce i-a pierdut îi poate ridica după legitimarea cuvenită.

Catastrofa din Vêrșeș. Din *Vêrșeș* se scrie, că o mare catastrofă s'a întâmplat acolo săptămâna trecută în urma unei esurări. Esurarea a fost mult mai mare ca cea din 1882, când mai multe persoane au fost înecate de furiosul element. În urma esurării o mulțime de case au fost derivate. O ploie torențială împreună cu grindina a făcut pagube mari în câmpuri și sâmbături, der mai ales în plantațiunile nouă cu viță de vie. Puvóiele de apă au dus cu sine pătura superioară a pământului, derădăcinând vița de vie de pe cote, er pe cea dela șes au nămolit-o cu desăvârșire.

Darea de pământ și darea de bursă.

Scim, că în Ungaria s'a pornit o mișcare, ce pe de-o parte are de scop a mijloci reducerea dărei de pământ, er de alta introducerea dărei de burse. Mișcarea a fost pornită și susținută mai ales de „partida populară” și a luat dimensiuni mari, așa că așî aprópe în fiă-care și se prezintă camerei câte 3—4 petițiuni de felul acesta. Mișcarea, ce-i drept, se reduce până acum mai mult numai în cercurile opoziționale și cu deosebire „partida populară” promite a-o susține până la sfârșit.

De-altmintearea în ce privește introducerea dărei de burse, ministrul unguresc de finance Lukacs încă în săptămâna trecută a conchiămat o anchetă sub presiuni s'au, la care au fost de față reprezentanții bursei și ai băncilor mai mari din Budapesta. Ancheta a desbătut un proiect de lege despre „darea asupra comerțului cu hârtii de valóre”. După acest proiect, ar fi supuse la dare obligațiunile împrumuturilor de stat și alte împrumuturi publice, obligațiunile ipotecare, acții, losuri etc.

Ministrul în vorbirea sa de deschidere a declarat, că în ce privește punctul de vedere al guvernului, introducerea dărei de burse este deja hotărâtă și că scopul anchetei este numai de-a se consulta asupra modalităților introducerii. Cu toate acestea, după cum se vede, lucrul nu va merge așa ușor, din simpla cauză, că o asemenea dare nu este pe placul Jidanilor. Dintre reprezentanții băncilor încă a declarat mai mulți, că află prea timpuriu introducerea acestei dări, alții au propus, ca anumite hârtii de valóre să fiă scutite de dare. Aprópe toți bursianii au stărut, ca darea să fiă cât mai mică și legea să fiă astfel întocmită, ca să pótă afla cât mai multe ușițe de scăpare cei ce vor să se refugieze dinaintea acestei dări.

Ministrul Lukacs, vèdènd nedumeririle bursianilor, a declarat la urmă, că va căuta să redacteze proiectul astfel, ca cei interesați să se simtă cât mai puțin apăsați prin el, ba la urmă a spus, că va aștepta cu introducerea dărei de bursă până vor sosi timpuri mai favorabile.

Se vede, că ministrului nu-i convine nici-decum să inițieze un lucru nefavorabil pentru bursianii, de nu cumva va fi silit s'o facă în urma mișcării pornite, de care am amintit.

Datoriile contului Festetich.

Contele *Festetich* Andor, fostul ministru unguresc de agricultură, consilier intim al Majestății Sale, decorat cu marea cruce a ordinului coróna de fier, care până așî

a făcut parte din cameră ca deputat în partida liberală — și-a depus acum mandatul de deputat. Causa este, că nenorocitul conte a ajuns bancrot în înțelesul strins al cuvântului. În 20 Aprilie s'a vèndut prin licitațiune marea proprietate din Nagy-Barom a contelui Festetich. Licitațiunea au cerut-o următorii creditorii ai săi: Banca din Gyanafalu pentru datoria de 3500 fl.; locuitorul Markbreit din aceeași comună pentru 23,451 fl.; Reichenfeld Adolf din Györ pentru 15,000 fl.; apoi: firma Reiner et Marx din Graz 15,000 fl.; banca „Union” din Viena 67,840 fl.; Castelli Adolf locuitor din Sibiu 9644 fl.; Cassa de păstrare din Canija-mare 15,000 florini; „Orszagos magyar jàradèkbank” 43,500 florini; firma Kramer din Budapesta 7500 fl.; Löwenstein din Sâmbăta 30,000 fl.; adv. Fürst din Cinci-biserici 50,000 fl.; Banca regnicolară centrală ungară 12,000 fl.; Banca din Keszthely 2000 fl.; Banca din Györ 15,000 fl.; avocatul Hertelendy din Canija-mare 5000 fl.; „Prima bancă de păstrare” din Pešta cu un cambiu 24,600 fl.; cu alt cambiu 8100 fl.; „A magyar leszámítoló és pénzváltobank” cu un cambiu 25,000 fl.; cu alt cambiu 6650 fl.; Banca comitatului Somogy odată 15,000 fl.; altă-dată 3400 fl.; locuitorul Kassay Ianos din Timișóra 10,000 fl.; locuitorul Gubanyi din Szkolja cu o obligațiune 32,000 fl.; cu altă obligațiune 24,000 fl.; Banca comitatului Albei 45,000 fl.; locuitorul Stern din Papa 12,500 fl.; firma Rechnitz Herman din Viena 15,000 fl.; firma Schapringler din Cinci-biserici 12,000 fl.; Cassa de economii din Vesprim 25,500 fl. etc. etc.

Peste tot, pretensiunile creditorilor, cari au cerut licitarea moșiei din Nagy-Bajom a contelui Festetich, fac 581,243 fl. 75 cr. Moșia a cumpărat-o reuniunea băncilor din Budapesta cu prețul de 211,000 fl. Va să dîcă din prețul moșiei licitate abia se vor puté acoperi cam a treia parte din datoriile întabulate pe acea moșie.

Mai are contele Festetich o mare moșie în Also-Szeleste din comitatul Vas, unde este și locuința lui. Se dîcă, că acea moșie e încărcată cu o datorie de 365,000 fl., der fiind-că moșia este *fidei comis*, ea nu póté fi licitată pe cât timp trăsese contele; pot fi sechestrate însă veniturile moșiei.

„Bud. Hir.” dîcă, că decă numai acestea ar fi datoriile contelui Festetich, ar fi încă bine atât pentru el, cât și pentru creditorii săi. Der datoriile trec peste un milion și jumătate flor. Aceeasi foie spune, că Festetich era până mai er alaltăeri vestit de bogat în comitatul Vas și că până în 1892, când încă nu era deputat, se bucura de cea mai mare vađă; avea tot ce-i trebuia și norocul îi suridea în toți pașii săi. În 1892 însă a primit să fiă deputat și încă făcènd parte dintre mamelucii guvernamentali. Aci l'au ispitit exemplele soților săi, căpètând pofa să se facă și el întreprindètor de cai ferate vicinale. Scopul și-l'a putut ajunge cu atât mai ușor, căci în Iulie 1894, Festetich fú numit ministru de agricultură, ocupând acest portofoliu până în Novembre 1895, va să dîcă și sub cabinetul Banffy. În timpul acesta, când el era ministru, s'a dat în întreprindere construirea liniei ferate vicinale Györ-Vesprim-Dombovár, în lungime de 191 kilometri, cu 22 gări și încă în condițiuni fòrte avantagióse, plătindu-se 42,69 fl. de kilometri. Construirea a luat-o în întreprindere ministrul Festetich însuși, der pentru ca lumea să nu scie, a pus să figureze cu numele pe Jidanul Szél Kálman.

Întreprinderea însă n'a succes, póté pentru-că Festetich nu se pricepea la asemenea speculațiuni. Astfel a urmat bancrutarea lui. Nenumărați țerani au rămas păgubiți; nedespăgubindu-li-se locurile luate pentru construirea liniei ferate.

În timpul din urmă ex-ministrul se lupta cu miserii atât de mari, încât hainele, ba chiar și rufelè și-le cumpăra pe datorie, plătind camete enorme. Se dîcă, că croitorul i-a pus în socotèla pentru un singur roc 3500 fl.

„Astfel ajung la sapă de lemn acei domni maghiari, cari nu jócă cărți și nu-și petrec, ci jócă la bursă, speculèză și politisèză!” — esclamă „Bud. Hir.” „Vięta noastră publică e plină cu astfel de ómeni, în oficii, în comitate, în dietă; toți aceștia ajută a ducé la sapă de lemn Ungaria și pe poporul ei”.

Produțiune în Făgăraș.

Făgăraș, Aprile 1898.

On. Redacțiune! Speram, că o penă mai dibace decă a mea va face o dare de sémă despre produțiunea, ce a arangiat-o Reuniunea femeilor române gr. or. din Făgăraș și giur Marti, a treia și de Pasoi, în sala hotelului Lauritsch din Făgăraș. Necetind însă nici o dare de sémă în privința acésta, imi iau voiă a-o face eu.

Punct 1 și 3 au fost coruri bărbătesci executate de opt tineri din seminarul archidieceosan din Sibiu, elevi ai domnului profesor Dima, cari au făcut numai onóre iubitelui lor profesor și distinsului artist. Tótă darea de sémă asupra acestor cântări o reasumez într'un sincer „bravo” iubitilor tineri, înainte pe calea acésta!

Punctul II a fost: a) Antonie Sequens: Rapsodie Română, și b) L. Wiest: Horă națională cântate la pian de D-șora Letiția Popa-Radu. Nu sciai ce să admirî mai mult: desteritatea dibacei cântărețe, ori piesele, a căror frumșetă a încântat publicul atât de mult. Aplausele repețite au dovedit D-șorei Letiția Popa-Radu pe deplin plăcerea publicului.

A urmat apoi piesa: „Nu te juca cu dracul”, comedie într'un act de I. Negruzzi. Fòrte mult haz a făcut acésta piesă, căci pe lângă tonul hazliu, în care e scrisă, au mai fost și persoanele diletante bine potrivite pentru predarea rolurilor. Rolul Zoei Castelli, vèduvă bogată, a fost predat prin d-șora Letiția Popa-Radu. Precum la piesele dela pian, așa și aci ni-a dovedit d-șora Letiția, „acésta brunetă cu ochii ca întunerecul”, cum-că e stăpână pe rolul său. Rolul Mandiței a fost predat prin d-șora Marița Turcu, care și-a jucat cu atăta pricepere rolul, încât aplausele nesfèrșite și plăcerea publicului i-au răsplătit pe deplin ostenela. Ar fi numai de dorit, ca mai des să delecteze publicul, care a rămas atât de încântat de dibăcia, cu care și-a jucat rolul.

Rolul lui Zarzavat, vechil, predat de D-l Traian Păcală cleric abs. și inv.; Berbecan, predat de D-l Ioan Dejenariu jun. contabil, și rolul Timur predat de D-l M. Nicolescu farmacist au fost escelent interpretate. Alt-cum toți acești domni au jucat în diferite rânduri și tot-déuna cu succes fòrte bun. Rolul lui Conducit din piesa acésta a fost predat de D-l Costi Toma, contabil la „Furnica”. D-sa este un diletant probat și fòrte iubit în cercurile sociale din Făgăraș. D-sa și de astădată cu atăta bogăție de umor și-a predat rolul, încât cu drept cuvènt se póté dîcă că este predilectul publicului.

A urmat punctul din urmă: Laur și albumelă-alpină (Lorbeer und Edelweiss), dialog tablou jucat de d-l Ioan Dejenariu jun. (Laur) și D-șora Lenița Turcu (albumelă-alpină). Era încântător a vedé acest tablou, care-ți fermeca privirea și inima. D-l Dejenariu, un tînér înalt și svelt, căruia nici mustața nu i-a răsărit încă bine, sta răzimat cu brațul stâng de stâncă cu privirea ridicată cătră ceriu, îmbrăcat într'un fel de togă romană, er la pòlele stâncei ședea albumelă-alpină, d-șora L. Turcu, cu privirea spre pământ și îmbrăcată în alb, ca zapada. Pe cap, pe pept și pe umeri purta albumelă-alpină. Ți-se părea, că e simbolul nevinovăției întrupat. Era ceva individual caracteristic și fermecător acésta copilă cu zimbet dătător de visuri și turburător de minți.

Finindu-se acest tablou, aplausele publicului nu mai aveau sfèrșit, de douè-ori a trebuit să se ridice cortina.

Resultatul atât moral, cât și material a fost mulțămitor, ba pot afirma, că póté la nici o petrecere din Făgăraș nu a fost

atăta public atât din loc, der cu deosebire din giur, ca la acésta produțiune.

Ionel.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 2 Mai. La Becicherecul-mare lucrătorii oprți fiind de a tîné adunare s'au opus autorității. Gendarmii folosindu-se de armă au omorit trei lucrători și au rănit 14.

Madrid, 2 Mai. O telegramă oficială din *Manilla* spune: În noptea trecută, la 11 $\frac{1}{2}$ óre, bubuitul tunurilor a anunțat, că flota inimică voește să pètrundă în port. Așî dimineță escadra americană a apărut la *Cavite*, Arsenalul și escadra spaniolă a dat foc asupra Americanilor. După o luptă mai îndelungată, inimicul a fost constrins să se retragă spre Vest. Față cu preponderanța puterilor inimice, escadra noastră a suferit tare. Pe bordul „*Cristinei*” a izbucnit foc. O altă corabiă a sărit în aer. Perderile noastre sunt însemnate. Intre morți se află și comandantul „*Cristinei*”.

Madrid, 2 Mai. Oficiul marinei din *Manilla* anunță: Pe la miezul noptii a succes flotei americane să forțeze intrarea în port. Inainte de a se face diuă ea sta într'o liniă de război de 8 corábii inaintea *Cavitei*. La 7 $\frac{1}{2}$ óre a început să ardă partea dinainte a încrucișătorului „*Cristina*”. Curènd după-aceea a ars tótă corabia. Admiralul *Montojo* a trecut cu statul major pe „*Isla de Cuba*”. La 8 óre încrucișătorii „*Cristina*” și „*Castilla*” arseseră cu totul. Celelalte corábii, cari au suferit mari bavarii, s'au retras în sinul dela *Baco*. Unele au trebuit să fiă cufundate spre a împiedeca, ca să nu cadă în mâna inimicului.

Perderile noastre sunt însemnate și căpitanul *Cadarso* a fost omorit.

Madrid, 2 Mai. Ministrul, fiind întrebați, au răspuns, că scirile din *Manilla* sunt neîmbucurătoare, der fac onóre escadreii noastre.

New-York, 2 Mai. Aici e mare însuflețirea asupra victoriei dela *Manilla*. Astăđi *Manilla* va fi bombardată.

Literatură.

„Curs complet de corespondența comercială”, de I. C. Fanfu, prof. la școala com. superioară din Brașov. O carte octav mare de 17 còle de tipar, de tot instructivă pentru comercianți și pentru alții, cari stau în legătură de afaceri cu vre-o bancă. Terminii comerciali. Conține modele de circulare scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupóne etc. O recomandăm tuturor, cari se intereséză de afacerile de comerț. Se află de vèndare și la administrația „*Gazetei*” Prețul 1 fl. 60 cr.

Archiv pentru filologiă și istoriă de T. Cipariu. Doritorii de-a avé acest prețios archiv îl pot procura dela Administrația țiarului nostru complet (dela anul 1867—1871/2). Prețul pentru un an singuratic 3 fl.; pentru toți patru anii 12 fl. trimis franco.

DIVERSE.

Triumful vegetarianismului. Dilele acesteia a fost în Berlin o expoziția caracteristică. Reuniunea vegetarianilor de-acolo, vrènd să facă propagandă pentru doctrinele vegetariene, a expus la vederea publică 60 de copii, cari au fost crescuți și hrăniți numai cu bucate vegetariene. Copiii aveau față frumoasă, erau grași și sănătoși. Se n'țelege, prin asta încă nu e constatat, că copiilor nu li-ar fi stricat și puțină carne, decă li-s'ar fi dat.

Proprietar: **Dr. Aurel Muresianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Aprilie 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.75
Renta de coróne ung. 4%	99.05
Impr. cáil. fer. ung. in aur 4 1/2%	110.15
Impr. cáil. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.10
Oblig. cáil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.25
Bonuri rurale croat-slavone	97.75
Imprum. ung. cu premii	160.25
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	139.60
Renta de argint austr.	102.95
Renta de hártie austr.	101.75
Renta de aur austr.	121.40
Losuri din 1860	143.50
Acții de ale Bancei austro-ungar.	913.—
Acții de ale Bancei ung. de credit.	381.50
Acții de ale Bancei austr. de credit.	356.10
Napoleonori	9.54 1/2
Márci imperiale germane	58.77 1/2
London vista	120.05
Paris vista	47.70
Monete de coróne austr. 4%	101.65
Note italiene.	44.55

UN PAHAR

de limonadă răcoritoare cu 2 cr. se p^ote prepara din Bonbónele de Limonadă renumite ale lui Marsner, cu această marcă de contra venției

firma: Prima fabrică boemă de „Confeturi orientale și Chokolade“ în Königl. Weinbergen — Praga **A. Marsner.** Se cap^otă pretutindenea. Se trimete ori și unde franco cu rambursă de fl. 7.—. Un pachet 5 Kgr. cu 100 cutióre de bombóne.

Zuckerin NR. 9

in táblite de o porție contine atáta dulc^otá cât 1/2 kilo Zahar și costă numai 3 1/2 cruceri.

Pentru un crucer se p^ote îndulci 6 cesci de cafea. Se v^ond și táblite mai mici.

A se cere espres „táblite de ZUCKERIN.“

Se cap^otă in magazine de coloniale.

Deposit la **Josef David,** Comisioner și Agent in **Arad.**

2-10.321.

Tragerea la 11 și 12 Mai Loteria de clasa reg. ung. priv.

Stimate Domnule!

Subscrisul colector principal al loteriei de clasă reg. ung. își permite a V^o atrage atențiunea asupra avantajelor cele mari a

II. loteriă de clasă reg. ung.

Din 100,000 losuri. 50,000 câștigă, prin urmare tot al doilea los.

Cu un risc mic este dată posibilitatea eventual a câștiga

1,000,000 coróne

s^ou din câștigurile principale de 600,000. 400,000, 200,000, 2 a 100,000, 90,000 70,000 și 60,000 etc.

Adeseori riscă cineva capitaluri mari in întreprinderi dubioase, de ceia nu trebură trecută cu vederea această loterie, a cărei sanse sunt așa de mari și riscu așa de neînsemnat.

Trebue profitat de ocazia dată a-și încerca norocul, de órece participarea la loteria I. au fost așa de mare ca sute de mii de comande au fost respinse, mă rog ca comanda se se facă fără amânare pentru a le putea executa.

Cu totă stima

FEKETE KAROLY

colector principal al loteriei de clasă reg. ung.

VI. Strada Andrásy Nr. 10.

Prețul la clasa I.:

1 los întreg	fl. 6.— cr.
1/2 "	" 3.— "
1/4 "	" 1.50 "
1/8 "	" —.75 "

Ep stola presentă este a se tăia și trimite franco. Epistole nefrancate nuse primesc.

Comanda:

D-nului Fekete Károly,

Budapest, VI. Andrásy-ut. Nr. 10.

Subscrisul se r^ogă de trimiterea

Buc. los întreg I-a clasă	à fl. 6.—	Numele	
" " 1/2 "	" " 3.—	Ocupația	
" " 1/4 "	" " 1.50	Locul	
" " 1/8 "	" " —.75	Adresa esactă	
V ^o acludem fl.	cr.	Datum	
Suma cu rambursă			
R ^o ndurile ce nu convine se ștergă.			

Consemnarea celor 50,000 câștiguri.

Câștigul cel mai mare in cas favorabil

Un milion coróne.

	Premiu	Coróne
1	Câștigu à	600,000
1	"	400,000
1	"	200,000
2	" 100,000	200,000
1	" 90,000	90,000
1	" 80,000	80,000
1	" 70,000	70,000
2	" 60,000	120,000
1	" 40,000	40,000
5	" 30,000	150,000
1	" 25,000	25,000
7	" 20,000	140,000
3	" 15,000	45,000
31	" 10,000	310,000
67	" 5,000	335,000
3	" 3,000	9,000
432	" 2,000	864,000
763	" 1,000	763,000
1238	" 500	619,000
31790	" 300,	200 6367,000
3900	" 170	663,000
4900	" 130	637,000
3950	" 100,	80 317,000
2900	" 40	116,000

50,000 câștiguri și 1 Premiu cor. 13,160,000

Liste se trimite după fiecare tragere

La cas de câștig cea mai strictă Discrețiune.

Planul oficial se trimite gratis.

Loteria de clasă reg. ung. priv.

Tragerea câștigurilor I. Clasă: 11 și 12 Mai 1898

100,000 losuri=50,000 câștiguri

Capitalul câștigurilor celor 6 clase

13 Milióne 100,000 coróne.

Câștigul principal eventual

un milion (100,000) coróne.

Depunerea pentru Clasa I.:

fl. 6 — un los original întreg

fl. 4.— o jumătate

fl. 1.50 a patra parte.

Comande se espedeză pe lângă trimitere înainte a sumei s^ou cu rambursă prin

Colectorul principal al loteriei de clasă reg. ung.

SZÁNTÓ és TÁRSA BUDAPEST IV. Deák Ferencz-utca 19.

A se tăia

Loteria de clasă reg. ung. Comandă de losuri orig.

Epistola de comande

Colectura principală a loteriei reg

Szántó & Cie in Budapest.

Binevoescă a trimite 1/4 los original á fl. 6, 1/2 los orig. fl. 3, 1/4 los original fl. 1.50, pentru clasa primă suma de fl. urm^oză cu mandat postal, cu rambursă.

Adresa esactă: Numele _____ 233.2-3.
Locuința _____
Posta ultimă _____

Cel mai mare câștig in cas favorabil

1,000,000 Coróne.

CONSPECTUL

celor 50,000 câștiguri

cel mai mare câștig in cas favorabil

1,000,000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

Kronen

	Prämie mit	Kronen
1	Gew. à	600000
1	" "	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 Gew. u. Pr. im Betrage 13.160,000

car^o se trag in șese clase.

Loteria a 2-a de clasă reg. ung. priv. se va trage in curând.

Contine: 100,000 losuri originale și 50,000 câștiguri,

prin urmare jumetate din tóte losurile specificate in conspectul alăturat, vor eși la sorți cu șanse de câștig enorme de mari.

In total se vor câștiga treispredece milioane, 160,000 coróne. — Cel mai mare câștig in cas favorabil

Un milion coróne.

La comande trimitem losuri originale cu urmátorele prețuri originale:

Intregi losuri orig. pentru cl. I. fl. 6.— jumetate " " " " 3.— a patra parte " " " " 1.50 a opta parte " " " " —.75

cu rambursă s^ou după primirea sumei. După fie care tragere primesc clientii noștri îndată lista de tragere și planul oficial.

Tragerile sa fac sub controla regimului reg. ung

Tragerea câștigurilor cl. I, la 11 și 12 Mai.

Comande ne rugăm a ni-se trimite direct până cel mult la

11 Mai a. c. (ziua tragerii.)

A TÖRÖK & C-ie

colector principal

a loteriei de clasă reg. ung.

Budapest, V. Waitznering 4/A

Scrisóre care se tale Domnului **A. Török & C-ie** Budapest. Binevoit a trimite losuri orig. clasa I a loteriei de clasă reg. ung. împreună cu planul oficial. Suma de fl. _____ a se lua cu rambursă urm^oză cu mandat postal. (Ce nu convine se șterge).

Adresa acurată _____